

Verkiezingsprogramma 2022-2025

Gemeenteraadsverkiezing 16 maart 2022

**Al meer dan 20 jaar
uw lokale, politieke
steun en toeverlaat**

Beste medebewoners, ondernemers en organisaties van gemeente Westerkwartier,

Ytsen van der Velde, lijsttrekker van VZ Westerkwartier.

Hierbij heeft u ons
verkiezingsprogramma voor de komende
verkiezing.

Ons programma is ook dit keer weer tot stand gekomen na gesprekken met inwoners, verenigingen, bedrijven en organisaties uit de gemeente Westerkwartier. Dit zijn onze standpunten en doelen, die we willen realiseren.

Samen met de overige fracties in de gemeenteraad, de ambtenaren, het nieuw te vormen college van burgemeester en wethouders en bovenal: samen met u.

Want bij VZ Westerkwartier staan de inwoners centraal.

1. VZ WESTERKWARTIER

VZ Westerkwartier is een vereniging en heet voluit: 'Partij voor een Veilige en Zorgzame samenleving in het Westerkwartier'. In de volksmond is dit in de afgelopen decennia verkort tot VZ. Onze drijfveer is het bedrijven van praktische, lokale politiek met én voor u! Dichtbij de inwoners en midden in de samenleving.

1.1 Wie zijn wij en waar staan we voor?

VZ Westerkwartier is in 2018, in aanloop na de gemeentelijke herindeling, ontstaan uit de lokale partijen VZ 2000 uit Grootegast en Gemeentebelangen Marum. Ten tijde van de herindeling was VZ 2000 de grootste partij in de Grootegaster gemeenteraad. Dankzij uw brede steun zijn we tijdens de gemeenteraadsverkiezingen in 2018 de grootste partij van het Westerkwartier geworden.

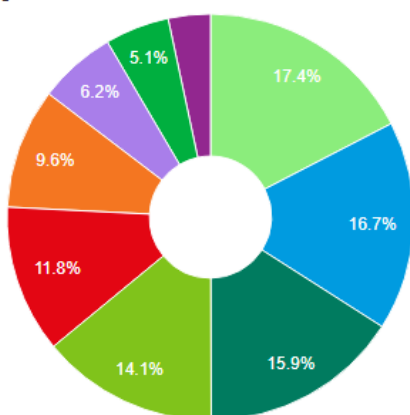
Gemeenteraadsverkiezingen (bij herindeling) 21 november 2018

Uitslag gemeente Westerkwartier in stemmen

Winnaar in Westerkwartier: Partij voor Veiligheid en Zorg Vz Westerkwartier met 4.259 stemmen.

Percentage stemmen per partij:

Partij voor Veiligheid en Zorg Vz Westerkwartier (17.4%) CU (16.7%) CDA (15.9%) GL (14.1%) PvdA (11.8%) VVD (9.6%) Sterk Westerkwartier (6.2%) D66 (5.1%) 50PLUS (5.1%)

Met betrokken mensen uit de hele gemeente hebben wij als lokale partij de afgelopen drie jaar gebouwd aan een nog veiligere gemeente. Een gemeente waarin iedereen verschillend mag denken en zijn, maar tegelijk ook oog voor elkaar heeft. Een veilige en zorgzame samenleving dus. Samen met de ChristenUnie, het CDA en de Partij van de Arbeid hebben we in de afgelopen raadsperiode ons ingespannen om er voor u, onze inwoner, te zijn. En te werken aan een mooier, veiliger en zorgzamer gemeente Westerkwartier

Wethouder: Geertje Dijkstra-Jacobi

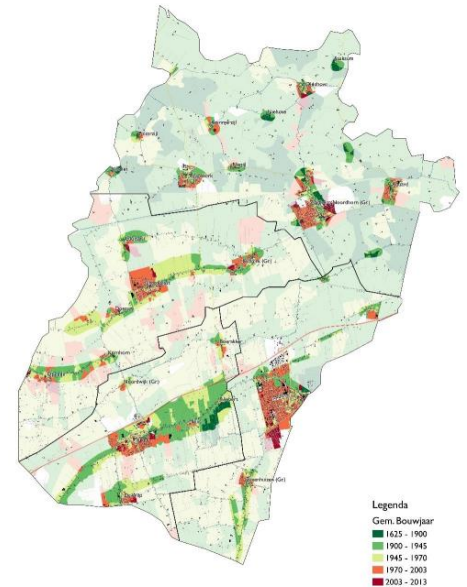
VZ Westerkwartier heeft haar verantwoordelijkheid gepakt door in het college te gaan zitten. Geertje Dijkstra-Jacobi heeft als VZ-wethouder hard gewerkt om uw wensen en ideeën -voor zover mogelijk- te realiseren. We horen van velen dat u haar werk en haar inzet heeft gewaardeerd. Hier zijn we zeer blij mee.

Wij zijn *jong en oud*, samenlevend op zand, veen en klei .

Handen uit de mouwen en samen staan we sterk. Dat is wat onze leden en de fractie van VZ kenmerkt. We hebben diverse zaken die u ons in 2018 had aangegeven opgepakt. In een coalitie is het altijd een kwestie van geven en nemen. Dat betekent dat we helaas niet alle wensen hebben kunnen realiseren. Daarom willen wij graag het door ons ingezette werk voortzetten. Dit kan alleen met weer uw massale steun.

Samen met én voor u in ons prachtig groen Westerkwartier met een lange geschiedenis die zichtbaar is in het mooie landschap.

Historie Westerkwartier:

Het noordelijke deel is een oud kwelderlandschap met mooie wierdedorpen en het zuidelijke deel is coulisselandschap, met houtwallen en lintdorpen. Met name het noordelijke deel, het gebied Middag-Humsterland, is één van de oudste cultuurlandschappen van West-Europa. Rond 800 was dit zelfs één van de dichtstbevolkte gebieden van Nederland. In 2021 heeft de gemeente Westerkwartier een totale oppervlakte van 36.887 hectare, waarvan 36.269 land en 618 water (100 hectare is 1 km²). Er wonen 26.617 huishoudens in onze gemeente (63.700 inwoners) en de gemeente telt 41 woonplaatsen, 18 wijken en 80 buurten.

Het Westerkwartier heeft een sterk verenigingsleven op gebied van sport, cultuur en levensbeschouwing. Ook zijn er veel mensen die vrijwilligerswerk doen en zich met hart en ziel inzetten voor de samenleving. Dit is een teken, dat mensen zorg voor elkaar hebben en het fijn vinden om iets te betekenen voor een ander. VZ is als een lokale partij een brede volksbeweging, waarbij mensen met linkse als rechtse idealen samenkomen vanwege hetzelfde belang: bouwen aan een mooie, veilige en zorgzame gemeente. Juist als lokale partij kunnen we doen wat lokaal nodig is, zonder belemmerd te worden door Haagse belangen, richtlijnen en standpunten. Lokale problemen vragen om lokale oplossingen.

1.2 Onze missie voor u

VZ wil er voor blijven zorgen dat ook in de komende jaren uw **wensen** gehoord worden. Ook als u in de kleinere kernen van onze gemeente woont. We blijven daarom **persoonlijk** aanspreekbaar voor uw wensen en/of opmerkingen. Naast digitale bereikbaarheid gaan we graag met u in gesprek op een locatie die u past. We hebben ons daarvoor georganiseerd in “Regioteams”. Dit zijn betrokken leden van VZ, die als eerste aanspreekpunt dienst doen in de dorpen waarin ze wonen.

Onze missie: via een brede politieke beweging in het Westerkwartier, willen we bouwen aan een **samenleving** waar iedereen **veilig** kan leven en zich kan ontwikkelen . We willen zorgen voor een gemeente waarin we **naar elkaar omkijken** en waar ,wanneer nodig, **zorg op maat** geregeld kan worden

We laten ons leiden door de volgende **4 KERNWAARDEN**:

1. We zijn als politieke beweging vóór het waarborgen van het **lokale** algemene **inwonersbelang**
2. We nemen pas besluiten na **eerst geluisterd te hebben** naar de wensen en problemen van onze inwoners/organisaties.
3. Onze manier van praten en omgaan met elkaar gaat altijd uit van **openheid**. We spreken directe, duidelijke taal. Onze motto hierbij is: *“We zeggen wat we willen doen en na overeenstemming doen we vervolgens wat we hebben gezegd”*
4. We stimuleren -zowel intern als extern- eigen initiatieven en willen daarbij **oplossingsgericht** denken en handelen om ze mogelijk te maken.

1.3 Wat mag u van VZ Westerkwartier verwachten?

VZ Westerkwartier staat voor een veilige en zorgzame samenleving, waarin iedereen mee kan doen. Als lokale partij staan wij midden in de samenleving en willen wij niets minder dan het beste voor onze inwoners.

VZ wil dat elke inwoner van het Westerkwartier die het koud heeft de kachel aan kan zetten, dat onze kinderen met een gevulde broodtrommel veilig naar school gaan en inwoners die mijnbouwschade hebben aan hun huizen en bezittingen ruimhartig worden gecompenseerd.

VZ staat voor de ondernemers en de boeren in onze gemeente. Zij zorgen voor werkgelegenheid, zij zorgen voor voedsel.

VZ heeft oog voor senioren en kwetsbaren in onze gemeente.

Een samenleving is zo sterk als de zwakste schakel, laten we samen de schouders eronder zetten en één sterke schakel vormen.

Want voor VZ Westerkwartier geldt: **Iedereen doet mee, en iedereen doet ertoe.**

1.4 10 Speerpunten

1. Luisterend oor en het verbeteren van de gemeentelijke organisatie..

We hebben een luisterend oor voor onze inwoners, ondernemers en agrariërs; Er is altijd een VZ-er bij u in de buurt. Ook willen we de gemeentelijke organisatie verder verbeteren.

2. Tegen een nieuw centraal gemeentehuis.

We vinden de bouw van een nieuwe gemeentehuis onverantwoord. Het kost teveel geld. Voor veel inwoners wordt bovendien de afstand naar het gemeentehuis te groot.

3. Veilig.

U kunt zich hier veilig voelen. Knelpunten en overlast worden aangepakt.

- We willen meer zichtbare wijkagenten op straat
- Mogelijke schade door aardgaswinning en opslag moet snel hersteld worden (omgekeerde bewijslast moet overal in onze gemeente gelden).
- Verkeersknelpunten zoals bij Leek-A7 (via een Westelijke Rondweg om Leek) Zuidhorn-A7 (via een weg van Nieuwklap-Westpoort) en de brug bij Gaarkeuken moeten worden opgelost.
- Het fietsverkeer moet overal in het Westerkwartier veilig zijn. De gemeente moet aan de slag met knelpunten zoals op de Mensumaweg en Fanerweg.

4. Energievoorziening.

De kachel moet blijven branden, ook tijdens de energietransitie. Energievoorzieningen moeten betaalbaar en haalbaar blijven.

5. Ondernemersvriendelijk.

We zijn voor vrije openingstijden van winkels . Verder willen we een meedenkende gemeente zijn voor agrariërs en andere ondernemers. Een gemeente die producten en diensten (zoveel mogelijk) lokaal inkoop.

6. Betaalbare woningen bouwen.

Bouw van voldoende betaalbare starters- en seniorenwoningen in elke dorpskern. Als extra willen we ook verspreid in recordtempo 150 flexwoningen bouwen die evenredig worden verdeeld over autochtone starters, die al lang op een wachtlijst staan én statushouders.

7. Kleine kernen.

We willen de bestaande voorzieningen in de dorpen, zoals dorpshuizen, zwembaden, sportfaciliteiten en bibliotheken, open houden

8. Zorg op maat.

Oog voor elkaar hebben en waar -als het nodig is- voor zowel jong als oudere de juiste zorg op maat geleverd kan worden via betaalbare en lokale zorg

9. Dorpshuizen en MFC's.

Deze willen we vrijstellen van OZB-belasting.

10. Onkruidbestrijding.

Onkruidbestrijding in de openbare ruimte wordt actiever opgepakt.

2. Volledig programma actiepunten 2022-2025

Een gemeente die er is voor u, onze inwoners

- ✓ **Persoonlijk en Dichtbij:** We willen dat u altijd in uw eigen dorp met de gemeente in gesprek kunt. Het is goed dat de gemeente hiervoor digitaal goed bereikbaar is en ook bij de mensen thuis wil komen. Maar niet alle inwoners zijn digitaal vaardig en willen toch naar het gemeentehuis/loket komen. We willen daarom extra openingstijden bij een plaatselijke gemeenteloket waar inwoners zonder afspraak terecht kunnen.
- ✓ **Gebruik blijven maken van bestaande gemeentehuizen** Gezien onze huidige financiële positie, de steeds maar stijgende bouwkosten en de hoge gemeentelijke lasten waar onze inwoners al mee te maken hebben, vindt VZ de kostbare bouw van een nieuw gemeentehuis onverantwoord. VZ vindt dat we eerst nog een paar jaar op de huidige voet door kunnen gaan. Volgens het Klimaatakkoord moet al het overheidsvastgoed immers uiterlijk 2050 beschikken over een klimaatneutrale energievoorziening. We willen overhaaste en te dure aanpassingen vermijden. De grootste klacht is dat de gemeente moeilijk bereikbaar is. Als het in de toekomst toch komt tot sluiting van bestaande gemeentehuizen, willen wij er steunpunten overeind houden
- ✓ **Altijd antwoord:** U krijgt altijd een reactie van de gemeente op uw vragen.
- ✓ **Begrijpelijke taal:** Het taalgebruik van de gemeente moet begrijpelijk en toegankelijk zijn.
- ✓ **Dure Externen:** Het inhuren van dure externe adviseurs/consultants en adviesbureaus beperken we tot een minimum. Ze zijn niet alleen duur, maar staan vaak ook op grote afstand van de gemeente en onze inwoners.
- ✓ **Luisterend oor:** We willen opnieuw dorpswethouders en leefbaarheidsambtenaren met een luisterend oor voor uw vragen.
- ✓ **Leefbaarheidsfunctionaris:** De zichtbaarheid van de leefbaarheidsambtenaren willen we vergroten.
- ✓ **Nieuws van en over de gemeenteraad:** De raad verspreidt actief elke maand een digitale nieuwsbrief met een overzicht van de vergaderingen en activiteiten.. Deze digitale nieuwsbrief wordt ook opgenomen in de regionale krant.
- ✓ **Digitaal:** Bij het uitbreiden van de digitale bereikbaarheid wordt steeds gecheckt of deze gebruiksvriendelijk en toegankelijk is. Hierbij worden partijen en partners betrokken, zoals Senioren Platform Westerkwartier, dorpsbelangenverenigingen, platform Toegankelijk Westerkwartier, het Huurdersplatform en het Taalhuis.
- ✓ **Burgerforum:** Voor omvangrijke onderwerpen (denk aan de invoering van de omgevingswet, energietransitie, grote infrastructurele werken) organiseren we in het stadium vóór het maken van de plannen “meedenkfora. Inwoners kunnen zo in een vroegtijdig stadium hun visie en mening naar voren brengen.
- ✓ **Referendum** : Een referendum is een volksraadpleging over een bepaald onderwerp, eigenlijk een soort miniverkiezing voor dat onderwerp. Een gemeente kent twee soorten referenda: een raadgevend referendum en een raadplegend referendum. VZ wil dit mogelijk maken zodat inwoners zich, ook buiten verkiezingen om, over belangrijke beslissingen kunnen uitspreken.
- ✓ **Kleinschalig en de Menselijke Maat:** VZ wil een gemeente die kleinschalig kan denken, waarbij de menselijke maat centraal staat en niet de letter van de wet.
- ✓ **Dienstbare gemeente:** VZ wil invoering van zogenoemde “Mystery Guests” die de dienstverlening van de gemeente aan u gaat controleren.

- ✓ **Betaalbare gemeente** : VZ maakt zich zorgen over de hoogte van de gemeentelijke belastingen. Westerkwartier hoort hiermee landelijk bij de duurdere gemeenten. We willen dan ook verdere verhogingen zoveel mogelijk voorkomen. Nieuwbouwplannen en dure klimaatplannen zullen we daarom zeer kritisch beoordelen. Financiering moet zoveel mogelijk gedekt worden door Rijksbijdragen en niet door het verhogen van de lokale lasten
- ✓ **In gesprek met VZ** : Als VZ'ers komen we graag met u persoonlijk in contact als u ons over politieke zaken wilt spreken. Dit kan bij u thuis of in dorpshuizen en gemeentehuizen.
- ✓ **Dualiteit** : De raadsleden van VZ zullen altijd uw belangen voorop stellen en beleid van het college -ook eventuele eigen wethouder(s)- kritisch volgen en beoordelen.
- ✓ **Openheid van bestuur**. VZ wil een overheid die transparant te werk gaat en eerlijk is over waar beleid voor ingezet wordt. We willen geheimhouding op stukken voorkomen.

Openbare orde en Veiligheid

- ✓ **Snelheidsmaniakken**: Politie Westerkwartier werkt aan het project Klacht en Knel: Een samenwerkingsverband tussen gemeente Westerkwartier, Veilig Verkeer Nederland en de politie waarbij gevaarlijke- en klachtlocaties extra aandacht krijgen. Extra snelheidscontroles op deze plekken laten de noodzaak zien. VZ pleit voor het doorgaan met dit project.
- ✓ **Cameratoezicht**: Cameratoezicht werkt preventief ten opzichte van dieven en helpt mee om ernstige overlast aan te kunnen pakken . Cameratoezicht helpt ook bij het verzamelen van bewijsmateriaal. Daarom kan VZ zich erin vinden als winkeliers die veel overlast ervaren van diefstal camera's met gezichtsherkenning plaatsen, wel met inachtneming van de privacy wetgeving. Ook zijn we voor inzet van flexibel cameratoezicht op plekken waar vaak overlast wordt ervaren.
- ✓ **Handhaving bij overlast**: Er is een nieuwe Algemene Plaatselijke Verordening (APV) vastgesteld. Hiermee kan bijvoorbeeld overlast van honden (bijten/hondenpoep), druggerelateerde overlast en andere overlast aangepakt worden. Regels vastleggen zegt nog niets over de Veiligheid. VZ zal de komende tijd meer aandacht vragen voor daadwerkelijke handhaving. Overbodige regels willen we verwijderen.
- ✓ **Politie**: VZ heeft veel respect voor het belangrijke werk van al onze politiemensen. Ze zijn hard nodig voor onze veiligheid. De politie mag volgens VZ duidelijk laten zien welke successen er behaald worden. Zichtbaar resultaat in de handhaving, ook op gebied van cybercriminaliteit, geeft burgers vertrouwen en stimuleert ook om aangifte te (blijven) doen van crimineel gedrag in eigen omgeving.
- ✓ **Wijkagenten**: De spil van het politiewerk is een zichtbare wijkagent. Deze hoort de goede verbinding met de samenleving te zijn om zo de openbare orde te handhaven en misdaad effectief te bestrijden. Contact met bewoners is cruciaal, ook voor bijvoorbeeld de vroegsignalering. Volgens de politiewet zou Westerkwartier ten minste 13 wijkagenten moeten hebben. We tellen in het Westerkwartier 8 wijkagenten en 2 jeugdagenten. We missen hun zichtbaarheid. We willen daarom beter zichtbare en benaderbare wijkagenten in onze gemeente .
- ✓ **Aangifte doen** : Het wordt steeds lastiger om aangifte te doen. De focus ligt nagenoeg volledig bij het online aangifte doen. Anders moet er telefonisch eerst een afspraak gemaakt worden. Voor een deel van onze inwoners is dit te lastig. Ook voelt het erg onpersoonlijk. VZ wil dat er meer mogelijkheden komen om zonder afspraak op een politiebureau aangifte te doen. Bij het maken van een afspraak pleit VZ ervoor dat de politie ook bij u thuis zou moeten kunnen komen om uw aangifte op te nemen.
- ✓ **Bureau Leek**: Dit politiebureau zou verbouwd worden, maar staat inmiddels bijna vier jaar leeg. Op die manier is snel aangifte doen lastig. VZ wil dat het bureau in Leek weer bemand wordt.

- ✓ **BOA's:** Kleinere politietaken worden niet zonder meer afgeschoven op BOA's zonder dat deze de middelen hebben om zichzelf te beschermen.
- ✓ **Jeugdboa:** Jongerenwerkers van de Schans doen goed werk. Toch denkt VZ dat de inzet van een specialistische jeugdboa (in de plaats van een huidige, gewone boa) kan helpen bij het voorkomen van overlast en drugsproblemen. We hebben 2 jeugdwijkagenten, maar we denken dat die wel ondersteuning kunnen gebruiken. Naast het in kaart brengen van onder meer drugsproblemen bij scholen en op hangplekken, zoals in Grootegast en Nienoord, kan een jeugdboa ook helpen bij het voorkomen en aanpakken van wapen(messen)bezit. Samen met jeugdagenten en jongerenwerkers probeert deze jeugdboa een zo compleet mogelijk beeld te krijgen van (probleem)jongeren en hun thuis- en schoolsituatie.
- ✓ **Jong geleerd "Escaperoom Foute Centen":** Criminele netwerken maken steeds meer gebruik van jongeren (vaak nog kinderen), om allerlei hand- en spandiensten te verrichten. Daarbij lopen de jongeren, ook wel 'jonge aanwas' genoemd, vaak de risico's, terwijl de 'grootverdieners' op veilige afstand blijven. Denk hierbij aan werkzaamheden in hennepplantages, XTC-laboratoria, drugshandel, rondbrengen van pakketjes en jeugdprostitutie. VZ gelooft in het al op jonge leeftijd bewust maken van de aanzuigende kracht van de criminaliteit. VZ wil daarom invoering van het programma van de RIEC Noord 'Weerbare jeugd' op de VO- en MBO-scholen in onze gemeente: Het eerste product uit deze leerlijn betreft de escaperoom 'Foute Centen'. De escaperoom is gratis beschikbaar voor het voortgezet onderwijs en MBO-scholen in Noord-Nederland.
- ✓ **Criminaliteit Platteland:** VZ wil meer aandacht aan bestrijding van criminaliteit op het platteland om drugskartels (controle op lege loodsen verbouwd tot drugslab) en rondrijdende bendes die uit zijn op bijvoorbeeld GPS apparatuur, geen kans te geven.
- ✓ **Dorpenschouw:** De jaarlijkse schouw door de gemeente in de dorpskernen moet behouden blijven. Dit in nauwe samenwerking met de dorpsbelangenverenigingen. Mogelijk kan de inzet van drones e.e.a vereenvoudigen.
- ✓ **Omgekeerde bewijslast schade gaswinning/opslag:** We zullen vechten voor het behouden en uitbreiden van de omgekeerde bewijslast bij zowel de gaswinning uit kleine(re) gasvelden als bij de gasopslagen in Norg en Grijskerk. Hiermee staat u sterk bij het aanklaarten van geleden (mijnbouw)schade.
- ✓ **Tegen fracking** We zijn tegen het via fracking leeghalen van de gasvelden. Dit levert voor u een onveilige en ongezonde leefomgeving op. Daarom zijn we ook tegen CO2-opslag in lege gasvelden. We zien het liefst een algehele stopzetting van gaswinning uit de kleine velden. Aardgas kan beter geïmporteerd worden (LNG uit Amerika of Russisch gas) .Na bewerking in Zuidbroek is dit prima geschikt voor de huishoudens.

Economische ontwikkeling en werkgelegenheid :

- ✓ **Gemeentelijke inkopen:** De gemeente dient bij het inkopen van producten en diensten eerst te kijken naar lokale ondernemers .
- ✓ **Land voor voedsel:** Vruchtbare grond en het mooie cultuurlandschap op het platteland blijven beschikbaar voor voedselproductie, zodat voedsel voor burgers in de stad en op het platteland lokaal kan worden geproduceerd en geconsumeerd. VZ is voor korte voedselketens.
- ✓ **Winkelcentrum Leek en Zuidhorn:** VZ steunt de plannen om het marktplein in Zuidhorn aantrekkelijk te maken voor winkelend publiek en het parkeerterrein achter winkelcentrum De Liekeblom in Leek aan te pakken en te moderniseren.
- ✓ **Water (Leekster Hoofddiep) terug in centrum Leek :** Het Leekster Hoofddiep werd rond 1560 gegraven in opdracht van Wigbold van Ewsum en was het eerste veenkoloniale kanaal in de provincie Groningen. VZ wil een onderzoek naar het weer

zichtbaar maken van dit kanaal in het centrum van Leek. Hiermee krijgt Leek zijn historische gezicht weer terug en het zorgt voor een aantrekkelijker centrum. Dit is goed voor de plaatselijke horeca en middenstand.

- ✓ **Binnen 30 dagen:** De gemeente betaalt facturen van (lokale) ondernemingen binnen de afgesproken betalingstermijn.
- ✓ **Vrije Openingstijden:** We willen geen aparte koopavonden of zondagsluitingen meer. De winkelier mag zelf bepalen wanneer zijn of haar bedrijf het beste open kan zijn.
- ✓ We zijn voor het behouden van de bestaande **gemeentelijke accountmanagers** als adviseur voor onze bedrijven/ondernemers
- ✓ **Ondersteuning van ZZZ-ers:** VZ wil dat de gemeente ZZZ-ontmoetingslunches faciliteert en aanmoedigt om de onderlinge contacten tussen ondernemers, de gemeente en het onderwijs te bevorderen.
- ✓ **Overal Snel internet:** Internet is onmisbaar in het dagelijks leven. VZ wil snel internet voor alle inwoners en organisaties/bedrijven in het Westerkwartier.
- ✓ **Subsidies** VZ wil geen gemeentelijke subsidie voor organisaties en actiegroepen die politiek bedrijven en zo het democratisch proces beïnvloeden.

Zorg , Welzijn, Gezondheid en Meedoen (Sociaal Domein)

- ✓ **Corona/Tegen Vaccinatiedwang:** In 2020 is de wet 'Zorg en Dwang' ingegaan. Deze regelt hoe en wanneer een patiënt onvrijwillige zorg mag krijgen. Dit is slechts onder zeer strenge regels toegestaan bij wilsonbekwame mensen. In het verlengde hiervan vindt VZ dat wilsbekwame mensen op geen enkele wijze gedwongen mogen worden om medische ingrepen te ondergaan. We zijn dan ook tegen het -direct of indirect- verplicht stellen van vaccinatie bij de bestrijding van virussen, zoals Covid-19.
- ✓ **Aanpakken Zorgcowboys :** Gelukkig werken er veel bekwame en gemotiveerde mensen in de zorgverlening. Als gemeente hebben we de verantwoordelijkheid voor het betalen van de WMO en Jeugdhulpzorgverlening. Kostenstijging dreigt de zorg onbetaalbaar te maken en gaat ten koste van andere zaken. Zowel in de Jeugdhulp als in de WMO zorg zijn er helaas ook malafide zorgaanbieders actief die miljoenen euro's aan zorggeld in eigen zak laten verdwijnen. Deze ondernemers weten abnormale winsten te behalen. Geld dat niet wordt besteed aan goede zorg. Hierdoor wordt de zorg die de gemeente -en dus u- betaalt steeds duurder. Om te zorgen dat zorggeld aan zorg wordt besteed, willen we hier streng toezicht op door de gemeente.
- ✓ **PGB :** VZ ziet de zorgverlening liever via Zorg In Natura. We zien nog steeds dat, met name bij PGB-zorg, sommige zorgondernemers te gemakkelijk misbruik kunnen maken van hun machtspositie. We zijn daarom voorstander om PGB-zorg zeer beperkt in te zetten.
- ✓ **Praktijkondersteuner Jeugd voor huisarts:** Huisartsen hebben het druk en moeten in korte tijd een oordeel over iemands gezondheid vellen. Bij de jeugdzorg kan dit leiden tot te snel doorverwijzen naar dure zorg. VZ gelooft in het positieve effect van de inzet van praktijkondersteuners. Kinderen en hun ouders vinden de geboden hulp meestal laagdrempelig en goed aansluiten op hun vraag of het probleem. VZ vindt daarom, dat alle huisartsen in onze gemeente gebruik moeten maken van een dergelijke specialist.
- ✓ **1 aanspreekpunt per huishouden:** Een WMO/jeugdzorg cliënt heeft altijd slechts één vast persoon als aanspreekpunt. Deze regisseert alle benodigde zorgvragen binnen het huishouden.
- ✓ **Onafhankelijke cliëntondersteuning:** Door cliëntondersteuning kunnen inwoners hun vraag of behoefte duidelijker formuleren, waardoor zij hun zorg en ondersteuning beter kunnen regelen. VZ is van mening dat hierdoor beter passende zorg verleend kan worden.

- ✓ **Mantelzorg** : VZ hecht veel waarde aan het goede werk van mantelzorgers. Mantelzorgers zijn onzichtbare helden! Ze zorgen voor een ziek familielid, vriend of buur. Die zorg is vaak onzichtbaar, maar nooit onmisbaar. Op de 'Dag van de Mantelzorger' worden deze helden extra in het zonnetje gezet. Hun werk wordt echter steeds complexer. Daarom wil VZ dat ook zij de cliëntondersteuner moeten kunnen inschakelen. Zij kunnen de mantelzorgers de erkenning en aandacht geven die zij verdienen en helpen om balans te houden in draagkracht en draaglast.
- ✓ **(pré-)mantelzorgwoning/kangoeroewoning**:. Mantelzorg is onbetaalde en vaak langdurige zorg voor zieke familieleden of vrienden. Er zijn regelingen die het mogelijk maken dat mantelzorgers en verzorgden in elkaars nabijheid kunnen wonen Zie bij **Ruimtelijke Ordening en Woningbeleid** wat VZ hierover voor plannen heeft.
- ✓ **Minimaregelingen**: Als 1 van de weinige gemeentes kent het Westerkwartier geen kwijtschelding, maar hanteert minimaregelingen. Hierdoor kan armoede in onze gemeente beter bestreden worden. Samen met de in het afgelopen periode ingevoerde 130% van de bijstandsnorm voor gezinnen met kinderen doet het Westerkwartier veel om armoedeproblemen te voorkomen. Verdere nieuwe regelingen zetten de betaalbaarheid voor de andere inwoners teveel onder druk en zijn wat VZ betreft niet haalbaar.
- ✓ **Bijzondere bijstand**: Bijzondere bijstand is een uitkering waarmee inwoners extra en bijzondere kosten kunnen betalen, als er onvoldoende eigen inkomen en vermogen is om de kosten zelf te betalen. De gemeente bepaalt of inwoners hier recht op hebben. In 2021 is de vergoeding voor de minima op de variabele afvalkosten afgeschaft en tijdelijk vervangen door een 1- malige bijdrage van 200 euro. Dit willen we deze periode jaarlijks in stand houden
- ✓ **Stichting Leergeld Westerkwartier-Noordenveld en Jeugdfonds Sport en Cultuur Groningen** : kinderen die door een laag inkomen niet mee kunnen doen met hun leeftijdsgenootjes kunnen in onze gemeente geholpen worden door bij Stichting Leergeld of bij het Jeugdfonds een aanvraag in te dienen. Dit kan voor activiteiten op het vlak van onderwijs, sport, cultuur of welzijn. VZ ondersteunt hun goede en noodzakelijke werk.
- ✓ **Advies rekenkamer** : De Rekenkamer Westerkwartier heeft na onderzoek geconstateerd dat de gemeente te weinig controle houdt op de kwaliteit en de betaalbaarheid van de zorgverlening. Deze conclusie is een bevestiging van de zorgen die VZ hierover heeft. VZ zal erop toezien dat de adviezen van de Rekenkamer worden doorgevoerd.
- ✓ **Schuldproblemen**: Nog teveel huishoudens in onze gemeente hebben moeite om maandelijks de rekeningen te betalen. Dat veroorzaakt bij betreffende mensen veel schaamte en hoge stress. Als de schulden echt problematisch zijn, moet dit op een snelle wijze opgelost worden. VZ gelooft in de nieuwe aanpak van de Gemeentelijke Kredietbank te Assen (met de mogelijkheid van een schuldenopkoop krediet) . VZ wil het onder bewind laten plaatsen bij problematische schulden zoveel mogelijk beperken, omdat dit meestal geen echte oplossing biedt. Daarbij wil VZ een stop op de vele bewindvoerderskantoor-tjes. Alleen het GKB komt wat VZ betreft in aanmerking voor vergoeding via de gemeente (Bijzondere Bijstand).
- ✓ **Vroegtijdige Schuldsignalering en preventie** : VZ wil voorkomen dat betalingsachterstanden tot grote problematische schulden kunnen doorgroeien. Snel signaleren en actief hulp aanbieden door of via de gemeente maakt veel uit. VZ ziet dat meerdere gemeenten(aanvullend op hun samenwerking met energieleveranciers, drinkwaterbedrijven, zorgverzekeraars en verhuurders) succesvol gebruik maken van de Nederlandse Schuldhulproute (NHS) . VZ vindt dat dit ook in onze gemeente een goede aanvulling is. Om mensen met financiële zorgen zo goed mogelijk te helpen, is de online test op Geldfit.nl ontwikkeld. Voor ondernemers Geldfit Zakelijk en voor jongeren Moneyfit.nl . Op basis van de ingevulde gegevens krijgen mensen een passend hulpaanbod. Dit aanbod bestaat uit tips, of een doorverwijzing naar hulpverlening.

- ✓ **Laaggeletterdheid:** VZ zal zowel met woord als ook met daad het goede werk van de Taalhuizen blijven steunen
- ✓ **Bibliotheken.** VZ vindt de aanwezigheid van een bibliotheek belangrijk voor de leefbaarheid, digitale kennis vergroten en de taalontwikkeling. VZ vindt daarom dat de huidige voorzieningen niet verder ingekrompen mogen worden. We zijn daarom ook tegen de voorgenomen sluiting van de bibliotheken in Aduard en Oldehove. Zeker nu de gemeenteraad wel akkoord is gegaan met het uitgeven van 2,5 miljoen euro voor een nieuwe bieb in Leek.
- ✓ **Dorpshuizen:** VZ is voor het behouden van de huidige voorzieningen. Verder willen we de komende 4 jaar de dorpshuizen vrij stellen van het betalen van OZB-belasting.
- ✓ **Novatec:** VZ is blij met de aanwezigheid en mogelijkheden die er zijn bij Novatec. Ze zijn een erkend werk-leerbedrijf en hebben beschut werk in huis. VZ is voor het behoud van het aanbod van re-integratieplekken en beschut werk.
- ✓ **Toegankelijkheid:** Zowel voor ouderen als mensen met een beperking moet er continu aandacht zijn voor de bereikbaarheid en de toegankelijkheid van openbare voorzieningen, publieke gebouwen en begraafplaatsen. Ook dienen de geleidelijnen in de gemeente obstakelvrij te zijn én te blijven.
- ✓ **Aantal openbare toiletten:** Op de ranglijst van de toiletvriendelijkste gemeente 2021 bungelt de gemeente Westerkwartier in de achterhoede. Voor een gastvrije gemeente vinden we dit onvoldoende. Voor mensen die door het gebrek aan toiletvoorzieningen en uit angst voor gênante situaties spanning ervaren of helemaal maar niet de deur uit gaan willen we dit verbeteren.
- ✓ **Bijstand en (vrijwilligers)werk :** We brengen van onze inwoners met een langdurige bijstandsuitkering de mogelijkheden voor regulier werk en participatie (vrijwilligerswerk) in kaart. Dit laten we doen door een onafhankelijk adviseur. VZ wil een samenleving waarbij iedere inwoner betrokken is. Want iedereen doet mee en iedereen doet ertoe.
- ✓ **Voedselbank Westerkwartier:** VZ is blij met het werk van de voedselbank. Het door de gemeente subsidiëren van hun huisvestingslasten juichen we van harte toe.
- ✓ **Inzet De Schans,** VZ is blij met de inzet van De Schans . Zowel de Vrijwilligers ondersteuning de jongerenwerkers en de sport- en cultuurcoaches verdienen een pluim. VZ is van mening dat er aanvullende ook behoefte is aan een ouderenwerker. Nederland maakt de komende tijd een sterke vergrijzing door. Een aanspreekpunt bij de Schans die samenwerkt met onder meer ouderenorganisaties en biblionet kan helpen bij het laten MEEDOEN van de ouderen.. Gezien de steeds complexer wordende samenleving bestaat het gevaar van vereenzaming en van onveilige situaties thuis van ouderen.

Cultuur, sport en recreatie

- ✓ **Sport- en Cultuurhopper:** VZ wil deelname aan (muziek)cultuur/kunst en sport door met name jonge kinderen en ouderen makkelijker maken. Dit kan via het, samen met De Schans, invoeren van een Sport- en Cultuurhopper. Hiermee kan er makkelijk diverse sporten en culturele activiteiten uitgetoet worden. Dit vaak kosteloos of tegen hele lage kosten. Het is zowel voor kinderen op de basisschool, als voor 65+'ers. In Groningen werkt een dergelijke Hopper al enige tijd en met groot succes.
- ✓ **Tradities:** VZ is voor behoud van waardevolle tradities. Tradities die zorgen voor het je verbonden voelen met de geschiedenis van deze gemeente. We zijn daarom ook voor het in stand houden van het Sinterklaasfeest, de Kerstviering, Paasvuren, het afsteken van siervuurwerk en het carbid schieten op Oudjaarsdag. Veranderingen zullen we alleen steunen als ze vanuit de bevolking zelf komen en er ruim draagvlak voor is.

- ✓ **De Molukse geschiedenis** Een belangrijk onderdeel van onze cultuur in het Westerkwartier is die van de Molukse gemeenschap en haar geschiedenis. VZ steunt mogelijke initiatieven van Molukse inwoners uit onze gemeente om hier meer aandacht voor te krijgen
- ✓ **Musea en theaters:** VZ wil de musea en theaters in onze gemeente blijven ondersteunen.
- ✓ **Stimuleringsfonds Recreatie** Om de recreatieve functie van het Westerkwartier te versterken is en blijft een (financiële) impuls gewenst. Om daadkrachtig om te kunnen gaan met waardevolle initiatieven van burgers of ondernemers (met een ruime draagvlak) zijn we voor een Stimuleringsfonds.

Onderwijs

- ✓ **Waardering voor onderwijzers:** De basis van goed onderwijs ligt bij goede en betrokken leerkrachten. VZ is voor kleinere klassen en wil dat schoolbesturen naar de mening van onderwijzers, leerlingen en ouders luisteren. Te grote klassen doen afbreuk aan de kwaliteit van het onderwijs. Kleinere klassen met maximaal 24 kinderen per klas doen meer recht aan de individuele aandacht en zet het kind meer centraal.
- ✓ **Kosten schoolgebouwen** De gemeente is verantwoordelijk voor benodigde nieuwbouw van goede schoolgebouwen. De scholen zelf zijn verantwoordelijk voor het plegen van onderhoud. VZ zal aangevraagde nieuwbouwplannen kritisch beoordelen, om zo te voorkomen dat u te maken krijgt met een onnodig OZB verhoging .
- ✓ **Goed onderhoud schoolgebouwen** VZ wil voorkomen dat schoolbesturen bezuinigen op het onderhoud aan scholen. Daarvoor willen we inzicht in de onderhoudscondities en meerjarige voortgang onderhoudsplannen per school.
- ✓ **Ventilatie in de lokalen:** Onderwijzers/leerlingen, die te maken hebben met lokalen/ruimtes waar geen CO2-meter aanwezig is en met een slecht werkende schoolventilatie ,kunnen dit anoniem melden bij VZ .
- ✓ **Praktijkonderwijs :** VZ juicht maatregelen toe die zorgen voor meer waardering voor VMBO-onderwijs en dan met name voor VMBO Basis en VMBO Kader (praktisch leren).
- ✓ **Kleine scholen openhouden:** VZ vindt dat voor de leefbaarheid in de kleine kernen basisscholen met meer dan 40 leerlingen open moeten blijven. Dit zou kunnen via het vormen van netwerkscholen waarbij leerkrachten kunnen rouleren.
- ✓ **Meer invloed Medezeggenschapsraden scholen:** Bij voorgenomen sluiting en of fusie is de instemming van de Medezeggenschapsraad (ouders) een verplichting. VZ zal hier op toezien.
- ✓ **Leesplezier:** Elke basisschool werkt samen met Biblionet om zo het lezen verder te kunnen bevorderen.
- ✓ **Veilige schoolomgeving:** Per school zijn mogelijke infrastructurele knelpunten in beeld. Deze moeten worden aangepakt. We steunen een Kiss-and-Ride strook per school.
- ✓ **Op weg naar en van school:** VZ juicht initiatieven toe om leerlingen lopend, per fiets of met het openbaar vervoer naar school te laten gaan.
- ✓ **Meer bewegen op de basisscholen:** We steunen de aanpak van School in Beweging om op basisscholen kinderen in de pauze meer te laten bewegen. Uit onderzoek is gebleken dat bij korte pauzes dit bewegen zorgt voor onrustige kinderen in de klas. Dat kan tot slechtere schoolprestaties leiden. VZ pleit daarom voor een langere middagpauze, waarbij ook gedacht wordt aan een gezamenlijke gezonde middaglunch op school.
- ✓ **Waar komt onze voedsel vandaan:** VZ is een voorstander van voedselonderwijs op de basisschool. Voedselproductie -inclusief een bezoek aan een boerderij- en kooklessen zijn hierin een wezenlijk onderdeel.

- ✓ **Strippenkaart:** VZ vindt dat ouders en kinderen een 'strippenkaart' moeten krijgen voor een aantal vrije schooldagen per jaar om zelf in te zetten. Zo wordt onnodig ziekteverzuim voorkomen.
- ✓ **Afschaffen Vrijwillige Ouderbijdrage:** Vanaf 1 augustus 2021 mogen scholen niet langer leerlingen uitsluiten van uitjes, sportdagen of kerstdiners. Ook mogen scholen een scholier geen gratis alternatieve activiteit aanbieden. Dit is een goede stap. VZ wil nog verder gaan om scheve verhoudingen tussen ouders te voorkomen. VZ pleit voor afschaffing van de Vrijwillige Ouderbijdrage. De financiering van extraatjes kan de school doen door bijvoorbeeld crowdfunding.

Asielbeleid en integratie

- ✓ **Vluchtelingen:** Mensen waarvan het duidelijk is dat ze op de vlucht zijn voor oorlogen of van wie hun leven en/of dat van gezinsleden ernstig wordt bedreigd, zijn welkom in Nederland. Dit voor de tijd die daarvoor nodig is. VZ heeft wel een voorkeur voor opvang in de eigen regio.
- ✓ **Flexwonen:** VZ ziet dit als een oplossing voor het snel kunnen aanpakken van een tekort aan woningen. Ook statushouders (vluchtelingen die een verblijfstatus hebben gekregen) kunnen hiermee sneller doorstromen uit de bestaande AZC's. Verdere uitleg staat bij **Ruimtelijke ordening en Woningbeleid** beschreven.
- ✓ **AZC:** VZ is tegen de vestiging van een asielzoekerscentrum waar dan ook in de gemeente tenzij er draagvlak voor is.
- ✓ **Inburgering statushouders:** VZ is blij met de nieuwe wet inburgering. De marktwerking heeft bij de inburgering aantoonbaar gefaald. VZ is voorstander om de inburgering en taalcurssussen uit te besteden aan de ROC's (zoals bv het AlfaCollege en het Noorderpoortcollege). Ze hebben de bewezen kwaliteit in huis. Ook voor vervolgoopleidingen zijn er dan betere mogelijkheden. VZ ondersteunt (financiële) initiatieven om te zorgen dat dit voor de ROC's weer aantrekkelijk wordt om op te pakken
- ✓ **Arbeidsmigranten:** Zij moeten wat VZ betreft kunnen aantonen dat zij in Nederland vast werk en een veilige onderkomen hebben.

Een gezond Milieu ,klimaat en Afvalbeleid

- ✓ **Energiewinning:** Kernenergie is een CO2-neutrale en veilige energiebron. Noodzakelijk voor een structurele en betaalbare energieproductie en haalbaar zonder verdere grootschalige aantasting van ons mooie landschap.
- ✓ **Verwarmen woningen:** Het stoppen met winnen van aardgas in onze provincie is een must. Het via geïmporteerde en via Zuidbroek aangepaste aardgas verwarmen van onze huizen willen we zeker niet te snel afbouwen. Eerst moeten er voor iedereen goede en betaalbare alternatieven beschikbaar zijn. Met het Europese groene label voor aardgas is dit ook mogelijk. Voor nieuwbouw en goed geïsoleerde huizen (minimaal label C-woningen) geloven we in de mogelijkheden van lage temperatuurverwarming (All Electric: warmtepompen of KWO systeem). Voor de vele oudere woningen is VZ van mening dat dit zo onbetaalbaar wordt. Hier kiezen we voor het isoleren tot label D. Zo houden we de energietransitie voor iedereen overzichtelijk, haalbaar en betaalbaar.
- ✓ **Energiecoöperatie eigen inwoners:** samenwerkingsverbanden van burgers, soms samen met bedrijven en gemeente, die zich inzetten voor kleinschalige opwekking, transport en eigen gebruik van duurzame energie in collectief beheer hebben onze steun.

- ✓ **Stimuleren isolatiemaatregelen/aanbrengen zonnepanelen op daken** VZ is tegen zon - en windparken in ons mooie natuurlandschap of op landbouwgrond. Eerst zon op dak. Daar waar er wel zonneparken komen moet minimaal 50% van de opbrengst terugvloeien naar de inwoners van onze gemeente. EAZ windmolens (15 meter) in het buitengebied vinden we prima. VZ is tegen 200 meter hoge windmolens in onze gemeente.
- ✓ **Stroomnetwerk** Het stroomnetwerk van de netbeheerders op het platteland en bij bedrijfsterreinen moet worden aangepast en verbeterd, zodat bedrijven, boeren en burgers volop de daken vol kunnen leggen met zonnepanelen en in staat zijn de energie terug te leveren aan het elektriciteitsnet.
- ✓ **Meer groen** VZ wil opkomen voor behoud en waar mogelijk meer groen in onze gemeente. Zo willen we bij (her-)inrichting van gebieden meer aandacht voor de inpassing van groen. We zien graag dat er meer ruimte komt voor moes- en volkstuinten, voedselbosjes, natuurzones en schooltuinen. Dit in samenwerking met bewoners ("groene " vrijwilligers) en leerlingen van scholen met "groene" vingers.
- ✓ **Boer en Natuur** : We zijn voor het voeren van overleg met de boeren over het inzetten van hun bermen, groenstroken en akkerranden om de insecten- en bijenpopulatie te beschermen. Als het nodig is willen we de boeren hiervoor financieel compenseren.
- ✓ **Bermbeheer** : Bermen en groenstroken in beheer van de overheid, worden op een natuurlijke wijze beheerd. Er wordt alleen gemaaid waar dit strikt noodzakelijk is voor de verkeersveiligheid. Gemeenten zaaien bermen in met bloemrijke inheemse mengsels (vermijden van Jakobskruid). Met het huidige aangepaste kapbeleid zijn onze bomen goed beschermd
- ✓ **Overwoekerende (water) planten** VZ wil meer aandacht voor bestrijding invasieve exotische planten.
- ✓ **Meldpunt 144/Dierenleed**: VZ wil meer bekendheid voor Meldpunt 144. Helaas schuilt er veel verborgen dierenleed achter de voordeuren in ons land.
- ✓ **Stikstof**: In onze gemeente zijn geen arme/schrale natuurgronden. VZ denkt dan ook dat de huidige stikstofregels minder noodzakelijk zijn in het Westerkwartier. Onze gemeente is een gemeente met gezonde lucht en een mooie natuur. We vinden dat de Kritische Depositie Waarden (KDW) voor stikstof landelijk per gebied bekeken moet worden. Voor het Westerkwartier speelt dit niet.
- ✓ **Landbouwgrond** VZ vindt ook landbouw een vorm van natuur en vindt dat de geschiedenis van onze gemeente laat zien dat dit hoort bij ons Westerkwartierse cultuurlandschap.
- ✓ **Onkruid**: VZ is blij met de in 2021 aangenomen nieuwe visie Openbare Ruimte. Te lang heeft de aanpak van onkruid langs onze wegen, paden en perken op een te laag pitje gebrand. We willen meer inzetten op onkruidverwijdering in de openbare ruimte. Dit zorgt voor de beleving van een nette (leef)omgeving en helpt mee aan het voorkomen van verloedering.
- ✓ **Afval**: Het Westerkwartier heeft een afvalscheiding aan de bron gecombineerd met een zgn. Diftar betalingssysteem. VZ ziet dat we helaas te maken hebben met hoog oplopende afvalkosten. We willen daarom het Diftar systeem nog eens kritisch tegen het licht houden (veel gemeenten stoppen immers alweer met dit systeem) Nu we als gemeente ons hebben aangesloten bij OMRIN, willen we bovendien laten onderzoeken of het meer van hun nascheidingstechnieken gebruik maken, de afvalverwerking goedkoper kan maken. Met name het scheiden van plastic (PMD) uit restafval lijkt machinaal goedkoper en ook nog beter voor het milieu te zijn. Kortom VZ wil een milieuvriendelijke afvalinzameling en verwerking , maar die ook voor iedereen betaalbaar is.

Verkeer en Vervoer

- ✓ **Veilige fietspaden:** Volgens VZ moet mobiliteit samen gaan met veiligheid. We willen daarom veilige fietspaden, met duidelijke lijnen tussen snel en gewoon fietsverkeer. Deze fietspaden moeten lopen tussen de dorpen in de gemeente en richting de steden Drachten en Groningen. Daar waar het veilig kan krijgen fietsers voorrang bij kruizingen.
- ✓ Samen met het **Seniorenplatform** wil VZ bekijken welke voetpaden en fietspaden onveilig voor ouderen zijn en aan onderhoud toe zijn.
- ✓ **Openbaar vervoer:** Voor een gemeente met 41 kernen is het een uitdaging om overal goed openbaar vervoer aan te kunnen bieden. Naast openbaar vervoer is voor het deur tot deur vervoer t.b.v. het WMO en leerlingenvervoer, regiotaxi Nuis in ons gebied actief. De kosten hiervoor stijgen. Om te zorgen dat het WMO-vervoer betaalbaar blijft, wordt een proef gehouden. Hierbij wordt gekeken of het gratis reizen met het openbaar vervoer voor WMO-pashouders, die zonder hulpmiddelen kunnen reizen, een extra en goedkopere mogelijkheid is. VZ denkt dat dit een goed en ook betaalbaarder alternatief kan zijn. We zijn benieuwd naar de uitkomsten.
- ✓ **Ouderenvervoer:** Leek kent het (zeer betaalbare) Ouderenvervoer gerund door vrijwilligers en zonder gemeentelijke subsidie. VZ vindt dit deur tot deur vervoer een mooi initiatief. Mogelijk kan dit ook in andere grotere kernen zoals Zuidhorn, Aduard, Marum en Grootegast opgestart worden. We willen dit ondersteunen. VZ wil via goedkope leningen door de gemeente voor het Ouderenvervoer aanschaffen van elektrisch aangedreven voertuigen mogelijk gaan maken.
- ✓ **Plattelandsgemeente:** Westerkwartier is een gemeente met 41 kernen met een relatief groot gebied. De auto is dan ook voor veel inwoners een belangrijk vervoersmiddel. Investerings in fietspaden vinden we belangrijk, maar mag niet ten koste gaan van investeringen in autowegen.
- ✓ **Rondweg Leek en betere verbinding A7– Friesestraatweg** VZ is blij met de aangenomen verkeersvisie. We geloven in de noodzaak van de aanleg westelijke rondweg om Leek en voor een goede verbinding tussen Nieuwklap (bij Aduard) en de A7 (bij Westpoort). We wachten de onderzoeken van de gemeente hierover af.
- ✓ **Obstakelvrije geleidelijnen in winkelcentra en veilig bereikbare Openbare Vervoer:** VZ wil hier meer aandacht voor. Er wordt niet altijd goed rekening gehouden met slechtzienden en blinden.
- ✓ **Lelylijn of Frisialijn:** Het Westerkwartier mist een tweede, snelle spoorverbinding met de rest van Nederland. In plaats van de Lelylijn pleiten we voor de aanleg van de Frisialijn. Deze doet volgens ons meer recht aan een extra ontsluiting per spoor van het hele Noorden.

Ruimtelijke ordening en Woningbeleid

- ✓ **Omgevingsvisie:** Er wordt druk gewerkt aan een nieuwe, totaal overkoepelende omgevingsvisie (inclusief woningbeleid). Hier willen we ook het afschaffen van de diensten van adviesorganisaties, zoals Libau, bij betrekken. VZ vindt hun kaders te theoretisch.

Woningbeleid kernpunten:

- ✓ VZ is blij met de verdwijning van de verhuurdersheffing voor woningbouwcorporaties. Dit gaat enorm helpen om de bestaande huurwoningen te verduurzamen en bied ruimte om **meer nieuwe sociale huurwoningen te bouwen**. We blijven voor het weglaten van de WOZ-waarde uit het Puntenstelsel Huurprijs Bepaling.
- ✓ In overleg met de wooncorporaties in onze gemeente zal VZ ervoor strijden dat **de huren voor sociale woningbouw** tot 2025 alleen verhoogd worden met het inflatiecijfer.

- ✓ VZ is voor de **zelfwoonplicht** (ook bij de woningcorporaties). Dit is een verplichting om de woning na koop zelf te bewonen en dus niet te verhuren. Zodra we constateren dat in onze gemeente teveel woningen worden opgekocht door beleggers zullen we hierop inzetten.
- ✓ **Flexwonen**: Prettig en betaalbaar wonen moet voor iedereen beschikbaar zijn. Ook met spoed in de situaties die om snel handelen vragen. Denk daarbij aan de huisvesting van flexwerkers, arbeidsmigranten, uitstromers uit opvang of aan mensen die net gescheiden zijn. Flexwonen kan ook uitkomst bieden voor gezinnen die hun huis verkochten en nog niet over een nieuwe woning beschikken en als 1^e oplossing voor starters. Met deze woningen kan de woningvoorraad namelijk relatief snel worden uitgebreid, omdat ze vaak geheel of gedeeltelijk in de fabriek worden gemaakt (modulair bouwen) . De bouwtijd is daardoor korter. Bovendien brengt bouwen in een fabriek minder bouwafval en overlast met zich mee..
  - Flexwoningen zijn kleine woningen die verplaatsbaar, stapelbaar, schakelbaar of splitsbaar zijn. Daarnaast heeft één van de volgende aspecten een tijdelijk karakter:
    - de woning zelf
    - de bewoning (door het gebruik van tijdelijke huurcontracten) of
    - de locatie
  - VZ wil in samenwerking met onder andere woningbouwcorporaties de ontwikkeling van **flexwonen** in onze gemeente stimuleren. Niet in de plaats van permanente nieuwbouw, maar als aanvulling op de bestaande woningvoorraad. Wat VZ wil is verspreid over de hele gemeente **in recordtempo 150 woningen** bouwen die evenredig worden verdeeld over autochtone starters die al lang op een wachtlijst staan én statushouders die vanwege een woningtekort nu onnodig lang in een AZC moeten verblijven.
- ✓ VZ vindt het belangrijk dat Wold en Waard toezicht houdt op **de netheid van de omgeving** van haar sociale huurwoningen. Ze moeten hierin een actief en zo mogelijk ondersteunend beleid voeren. Verloedering kan ook een signaal zijn van andere problemen.
- ✓ Er **komen betaalbare woningen voor starters en ouderen** .VZ wil **een norm** voor bouw Sociale koopwoningen en Sociale huurwoningen bij woningbouwplannen VZ wil verder voldoende woningen voor jongeren en ouderen op het platteland. Zo wordt de diversiteit van jong en oud op het platteland behouden en leegloop voorkomen.
- ✓ **(Pré-)mantelzorgwoningen/meergeneratiewoning**: Een **meergeneratiewoning** is permanent en is een combinatie van twee woningen onder één dak. Een **mantelzorgwoning** is een tijdelijke zelfstandige woning op het terrein van uw eigen huis. De bouw kan zonder vergunning maar wel binnen regels. Het kan bv via een kant-en-klare mantelzorgwoning in de eigen tuin. Voor deze regeling is een zorgindicatie van de huisarts nodig. Een mantelzorgwoning zonder medische indicatie heet een **pre-mantelzorgwoning**. Hierin mag u dus al wonen voordat u zorghulp nodig heeft. Om een pre-mantelzorgwoning te bouwen is wel een vergunning nodig. VZ wil ook dit in gemeente Westerkwartier mogelijk gaan maken.
- ✓ **Kangoeroewoning**: In steeds meer gemeenten kan een kangoeroewoning worden gehuurd. Soms via de gemeente, of via een woningcorporatie. We willen een onderzoek of hier bij mensen die huren bij een woningcorporatie ook behoefte naar is.
- ✓ **Mantelzorgurgentieverklaring** : In noodgevallen kunt u voorrang aanvragen voor een sociale huurwoning. Daar hebt u een urgentieverklaring voor nodig. VZ wil de bestaande regels hierover uitbreiden. in die gevallen waarbij u mantelzorg geeft of ontvangt en in verband met de reisafstand dichter bij elkaar wilt wonen kunt u dan ook een mantelzorgurgentieverklaring aanvragen.

- ✓ Er wordt eerst zoveel mogelijk op **de lege en beschikbare plekken binnen de bestaande kernen/dorpen gebouwd**. Zo worden vruchtbare landbouwgrond en het unieke cultuurlandschap behouden. Pas als binnendorps bouwen niet afdoende blijkt, wordt er gebouwd om de kernen heen.
- ✓ Vanwege het schaarser worden van geschikte bouwlocaties, wordt er in de komende jaren ook het **verticaal bouwen** meer meegenomen. Appartementen zijn met name geschikt om betaalbaarder te kunnen bouwen voor jongeren en ouderen. Ook in kleinere kernen kan dit een oplossing zijn zonder dat het ten koste gaat van natuur of landbouwgrond.
- ✓ In de dorpen worden leegkomende **kantoor- en winkelpanden en schoolpanden**, zoveel mogelijk verbouwd tot woningen en/of appartementen.
- ✓ Met de aanwezigheid van het prachtige MFC De Molenstreek in Zevenhuizen willen we de **sportzaal "de Til"** slopen zodat er plaats komt voor betaalbare, sociale koopwoningen voor starters uit het dorp Zevenhuizen.
- ✓ VZ is voor een soepele en snelle vergunningverlening voor **kangoeroe-woningen** en noodzakelijke voorzieningen bij ernstige ziekte of invaliditeit.
- ✓ Bij woonwijken streven we naar het **door elkaar heen bouwen (mixen)** van woongelegenheden. Op deze manier wordt volgens VZ de saamhorigheid vergroot. Een mooi voorbeeld die ook in onze nieuwe gemeente zal passen is een project zoals het Droomwonen te Opende. Ook initiatieven zoals een knarrenhof heeft onze steun.
- ✓ Duidelijke **zoning industrieterreinen** en aandacht voor het wonen op bedrijfsterreinen. We willen ook een goede oplossing voor het industrieterrein Diepswal te Leek.
- ✓ VZ steunt het plan om, in samenwerking met de gemeente Noordenveld, in het grens-en **overgangsgebied Oostindie en Terheijl** een recreatief en landschappelijk uitloopegebied te maken.

Stem lokaal! VZ Westerkwartier, de enige échte lokale partij van het Westerkwartier.

Wilt u zich aansluiten bij onze lokale beweging of heeft u vragen/ideeën?

U kunt ons bereiken via:

: info@vzwesterkwartier.nl

: VZWkwartier

: VZWesterkwartier

: www.vzwesterkwartier.nl